

ISSN 2311–9306

ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

ECONOMICS STUDIES

2 (24) – 2019

Львів
2019

ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ

Науково-практичний журнал

2 (24) червень 2019

Засновники журналу:

Львівська економічна фундація

Про журнал:

Економічні студії
(Economics studies)

Періодичність виходу:

чотири рази на рік.

Мова видання:

українська, російська, англійська

ISSN: 2311–9306

Свідоцтво про реєстрацію ЗМІ:

КВ № 20515–10315

від 20 грудня 2013 р.

**Журнал включено до міжнародної
наукометричної бази Index Copernicus**

Адреса для листування:

Науково-практичний журнал

«Економічні студії»

а/с 341, м. Львів, 79000

www.lef.lviv.ua

info@lef.lviv.ua

Тел: +38 (063) 204 34 31

Науково-практичний журнал «Економічні студії» присвячений актуальним проблемам розвитку сучасної економіки та пропонує своїм читачам розмаїття високоякісної інформації в галузі економічної науки.

Видання має тематичну спрямованість в межах таких наукових спеціальностей, як світове господарство і міжнародні економічні відносини; економіка та управління національним господарством; економіка та управління підприємствами; розвиток продуктивних сил та регіональна економіка; економіка природокористування; гроші, фінанси і кредит; демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика та інші галузі економічної науки.

Цільова аудиторія журналу: вчені, викладачі, докторанти, аспіранти, студенти, економісти, бухгалтери, державні службовці та всі, кого цікавить економічна тематика.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назви підприємств, організацій, установ та за порушення прав інтелектуальної власності інших осіб несуть автори статей. Висловлені у цих статтях думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань. Передруки і переклади дозволяються лише за згодою автора та редакції журналу. Автори зберігають за собою всі авторські права і одночасно надають журналу право першої публікації, що дозволяє поширювати даний матеріал із зазначенням авторства та первинної публікації в даному журналі.

Редактор, коректор – Ю.С. Павленко

Комп'ютерна верстка – І.І. Стратій

Віддруковано:

Видавничий дім «Гельветика»

Україна, м. Херсон, вул. Паровозна 46-а

E-mail: mailbox@helvetica.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 6424 від 04.10.2018 р.

Підписано до друку 20.06.2019.

Формат 60x84/8. Папір офсетний.

Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.

Обл.-вид. арк. 24,52. Ум. друк. арк. 27,67.

Наклад 100 прим.

Замовлення № 0619/132.

ЗМІСТ

ІННОВАЦІЙНИЙ МАРКЕТИНГ НА ПІДПРИЄМСТВАХ Анісімов А.О.....	9
ВДОСКОНАЛЕННЯ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ШЛЯХОМ ФОРМУВАННЯ БОРГОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ Атанасій О.В., Клименко С.О., Шаповалова А.А.....	13
ОСОБЛИВОСТІ ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ ПРОФСПІЛКИ ЯК НЕПРИБУТКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ Багрій К.Л.....	17
ЗРОСТАННЯ ПРИБУТКУ ЯК ВАЖЛИВА МЕТА ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Беляєв Д.В., Клименко С.О., Шаповалова А.А.....	21
ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ АНІМАЦІЙНОГО СЕРВІСУ Білоусова А.Ю., Балко В.Ю.....	25
ЗАСТОСУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ПОСТІЙНОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ТА РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ Білоусова А.Ю., Дуль В.Ю., Ніконенко Н.В.....	30
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ Борискіна Т.М., Клименко С.О., Шаповалова А.А.....	35
ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ Бугаєнко Н.М., Опанасенко Л.О.....	39
ТЕНДЕНЦІЇ ЗМІН СТАНУ НАЦІОНАЛЬНОГО КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА Бугаєнко Н.М.,	43
ОСОБЕННОСТИ ПРОЦЕССА ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В ЭКОНОМИКУ УКРАИНЫ Бушило К.С.....	48
ПРОЦЕСИ КЛАСТЕРИЗАЦІЇ ТА СТВОРЕННЯ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ Верховод І.С.....	55
ВПЛИВ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЧИННИКІВ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ Вінокуров Я.О.....	61
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ Гарматюк О.В.....	66
РЕКЛАМНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА НАПРЯМИ ЇЇ УДОСКОНАЛЕННЯ Георгіца В.О.....	70
ВИЗНАЧАЛЬНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПОЗИЧАЛЬНИКА КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ Грабко В.В., Клименко С.О., Шаповалова А.А.....	75
ФОРМУВАННЯ HR БРЕНДУ КОМПАНІЇ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ КОНЦЕПЦІЇ ПАРТНЕРСЬКОЇ ЛОГІКИ «КАНДИДАТСЬКИЙ ВОЯЖ» Зленко О. Ю., Горбань Р.В.	78
ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ТЕХНОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ МІНЛИВОГО ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА Іванова А.С.....	84
МАРКЕТИНГОВІ ЗАХОДИ ЗБІЛЬШЕННЯ ОБСЯГІВ ЗБУТУ Каблукова В.В.....	89
ТЕНДЕНЦІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ ДЕРЕВООБРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В ЗАХІДНОМУ РЕГІОНІ Коваль Л.П.....	94

СУЧАСНІ МЕХАНІЗМИ ЗРОСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ Коваль Н.О., Глушенко Л.Д., Пілявоз Т.М.....	100
АУДИТОРСЬКІ ТЕХНОЛОГІЇ В АНАЛІЗІ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЙ ЗІ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ Кривицька О.Р.....	103
РОЗВИТОК ПЕРСОНАЛУ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ Кузьменко А.В., Обихвіст А.О.....	110
ПОЛІПШЕННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЗА РАХУНОК СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ Кузьменко А.В., Хохлов Є.А.....	114
УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ В УМОВАХ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА Латишева О.В., Смирнова І.І., Ростовський О.Р.....	119
ЗАГОТІВЛЯ ЛІКВІДНОЇ ДЕРЕВИНИ В ЗАХІДНОМУ РЕГІОНІ: ДИНАМІКА ТА СТРУКТУРНІ ЗМІНИ Ляховська О.В.....	126
РОЛЬ КОНТРОЛІНГУ В ПРОЦЕСІ ОПЕРАТИВНОГО ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ Матюха М.М.....	130
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ Медведовська Т.П.....	134
ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ПОСЛУГ ЗАЛІЗНИЧНОГО ПАСАЖИРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ З ПОЗИЦІЇ ФОРМУВАННЯ ЇХ СПОЖИВЧОЇ ЦІННОСТІ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ Мельник Т.С., Христофор О.В.....	139
ФІНАНСОВА АВТОНОМІЯ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ Остапенко В.М.....	147
ПЕНСІЙНА СИСТЕМА УКРАЇНИ ТА НАПРЯМИ ЇЇ ПЕРЕБУДОВИ Павлюк Т.І.....	151
БАНКІВСЬКА СТРАТЕГІЯ НА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ Пальчевська І.Ю., Клименко С.О., Шаповалова А.А.....	155
АНАЛІЗ ПОТОКІВ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ У 2017 Р. ЗА ДАНИМИ МОБІЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ. ЧАСТИНА 3 (ЗАКІНЧЕННЯ)* Передерко В.П.....	159
ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ФІНАНСОВІ РИНКИ Петрушин О.О.....	166
ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТОК ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В АЕРОПОРТАХ Пирогова Н.І., Кононенко А.В.....	170
ЕТНІЧНИЙ ТУРИЗМ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ Плетос С.В.....	176
МОНІТОРИНГ АДМІНІСТРУВАННЯ ФАКТОРІВ СЕРЕДОВИЩА FİNTECH ПРОДУКТІВ Подольчак Н.Ю., Лукашевська У.Т.....	181
СТИМУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ СФЕРИ Полянська А.С., Боднар Г.Ф.....	186
ФОРМИ МОЛОДІЖНОГО БЕЗРОБІТТЯ Романіка Т.К.....	191
ОБґРУНТУВАННЯ ПОНЯТТЯ «МАРКЕТИНГОВІ ПРАКТИКИ» В ТИПОЛОГІЗАЦІЇ СЕРЕДНЬОГО ТА МАЛОГО БІЗНЕСУ Сақун Г.О., Калугіна Н.А., Пінчук Т.А.....	198

МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ДІАГНОСТИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОГО КЛАСТЕРУ Сікстїна Н.Г.....	202
УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПЕРСОНАЛУ ЯК ЗАПОРУКА КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ Терещенко Т.Є., Кисельов В.Р., Ліщенко Н.В.....	205
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ ЯК ЧИННИКА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Тертичний О.О., Пильнєв В.Г.....	210
ГЛОБАЛЬНИЙ ДОЛГ И ЕГО ВЛИЯНИЕ НА РАЗВИТИЕ МИРОВОЙ ЭКОНОМИКИ: УКРАИНСКИЙ АСПЕКТ Ткалич Т.И., Ванкович В.О.....	213
METHODS OF SYSTEM ANALYSIS IN OPTIMIZATION OF DECISIONS Тkachova O.K.....	219
ЕВОЛЮЦІЙНИЙ ДИСКУРС МОДЕЛЕЙ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ Шульц С.Л., Луцків О.М.....	224
ДЕФІНІЦІЯ КАТЕГОРІЙ «ПЕРСОНАЛ» «КАДРОВІ РЕСУРСИ», «КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ» ТА «КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ» У ДІЯЛЬНОСТІ АВІАТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ Шуляр Н.М.....	229
ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ Щербань О.Д., Решетняк О.І.....	235

CONTENTS

INNOVATIVE MARKETING AT ENTERPRISES Anisimov A.O.	9
IMPROVEMENT OF ENTERPRISE CAPITAL STRUCTURE OF THE DEBT OBLIGATIONS FORMING WAY Atanasiy O.V., Klimenko S.O., Shapovalova A.A.	13
PECULIARITIES OF TAX ACCOUNTING OF A TRADE UNION AS A NON-PROFITABLE ORGANIZATION Bagrii K.L.	17
PROFIT GROWTH AS IMPORTANT PURPOSE OF ENTERPRISE ACTIVITY Belyayev D.V., Klimenko S.O., Shapovalova A.A.	21
ANIMATION SERVICES PECULIARITIES OF MANAGEMENT Bilousova A.Yu., Balko V.Yu.	25
APPLICATION THE CONCEPT OF THE CONTINUOUS IMPROVING THE ACTIVITIES AND DEVELOPMENT OF DOMESTIC ENTERPRISES Bilousova A., Dul V., Nikonenko N.	30
SPECIAL FORMING AND USE BANK CAPITAL Boryskina T.M., Klimenko S.O., Shapovalova A.A.	35
PERSPECTIVE DIRECTIONS FOR THE DEVELOPMENT OF THE COMPETITIVE ENVIRONMENT IN UKRAINE Bugaienko N.M., Opanasenko L.O.	39
TRENDS OF CHANGES IN THE CONDITION OF THE NATIONAL COMPETITIVE ENVIRONMENT Bugaienko N.M.	43
FEATURES ATTRACTION OF FOREIGN INVESTMENTS IN UKRAINE'S ECONOMY Bushilo K.S.	48
THE PROCESSES OF CLUSTERIZATION AND CREATION OF INDUSTRIAL PARKS AS AN INSTRUMENT OF REGIONAL DEVELOPMENT Verkhovod I.S.	55
IMPACT OF INSTITUTIONAL FACTORS ON THE UKRAINIAN FINANCIAL MARKET OPERATION Vinokurov Y.O.	61
THE MODERN TRENDS IN DEVELOPMENT OF PHARMACEUTICAL INDUSTRY OF UKRAINE Garmatiuk O.V.	66
ADVERTISING ACTIVITY OF THE ENTERPRISE AND DIRECTIONS OF ITS IMPROVEMENT Georgitsa V.O.	70
THE MAIN ASPECTS OF SOLVENT VALUE FOR COMMERCIAL BANK DEBTOR Grabko V.V., Klimenko S.O., Shapovalova A.A.	75
FORMATION OF HR BRAND OF A COMPANY USING THE CONCEPT OF PARTNER LOGIC "CANDIDATE VOYAGE" Zlenko O.Y., Horban R.V.	78
FORMATION OF THE STRATEGY OF TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE IN CONDITIONS OF THE MULTILINGUAL ENVIRONMENT Ivanova A.S.	84
MARKETING MEASURES TO STIMULATE SALES Kablukova V.V.	89
TRENDS OF WOODWORKING INDUSTRY PRODUCTS MANUFACTURE AND REALIZATION IN THE WESTERN REGION Koval L.P.	94

MODERN MECHANISMS OF NATIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT Koval N.O., Hlushenko L.D., Piliavoz T. M.	100
AUDIT TECHNOLOGIES IN THE ANALYSIS OF THE ACTIVITIES OF LIFE INSURANCE COMPANIES Kryvytska O.R.	103
STAFF DEVELOPMENT AS A FACTOR IN INCREASING PRODUCTIVITY Kuzmenko A.V., Obykhvist A.O.	110
IMPROVING THE PERSONNEL POTENTIAL OF THE ENTERPRISE AT THE EXPENSE OF SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL FACTORS Kuzmenko A.V., Khokhlov Je.A.	114
THE MANAGEMENT OF BUSINESS-PROCESSES OF TRADE ENTERPRISE Latysheva O.V., Smyrnova I.I., Rostovsky O.R.	119
DRAWING OF LIQUID WOOD IN THE WESTERN REGION OF UKRAINE: DYNAMICS AND STRUCTURAL CHANGES Liahovs'ka O.V.	126
THE ROLE OF CONTROLLING IN THE PROCESS OF OPERATIONAL ADMINISTRATION OF ADMINISTRATIVE SOLUTIONS Matyukha M.M.	130
SOCIO-ECONOMIC PROBLEMS OF DEVELOPMENT OF THE MODERN TOURIST INDUSTRY Medvedovs'ka T.P.	134
DIGITALIZATION OF RAILWAY PASSENGER TRANSPORT SERVICES FROM A POSITION OF FORMING THEIR CONSUMER VALUES: MODERN CONDITION AND PROSPECTS Melnyk T.S., Khrystofor O.V.	139
FINANCIAL AUTONOMY HIGH EDUCATION ORGANIZATION Ostapenko V.M.	147
PENSION SYSTEM OF UKRAINE AND DIRECTIONS OF ITS EXECUTION Pavlyuk T.I.	151
BANK STRATEGY ON THE VALUE PAPER MARKET Palchevska I.Y., Klimenko S.O., Shapovalova A.A.	155
DOMESTIC TOURISM FLOWS OF IVANO-FRANKIVSK REGION ANALYSIS BASED ON MOBILE COMMUNICATION DATA IN 2017. PART 3 (ENDING) Perederko V.P.	159
IMPACT OF TECHNOLOGICAL GLOBALIZATION ON FINANCIAL MARKETS Petrushyn O.O.	166
FORMATION AND DEVELOPMENT OF LABOR POTENTIAL IN AIRPORTS Pirogova N.I., Kononenko A.V.	170
ETHNIC TOURISM OF ODESA REGION: STATE, PROBLEMS AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT Pletos S.V.	176
MONITORING OF THE ADMINISTRATION OF DEVELOPMENT ENVIROMENT FACTORS FINTECH PRODUCTS Podolchak N.Y., Lukashevska U.T.	181
STIMULATION OF INVESTMENT IN DEVELOPMENT OF ENERGY SECTOR ENTERPRISES Polyanska A.C., Bodnar G.F.	186
FORMS OF YOUTH UNEMPLOYMENT Romanika T.K.	191
REFLECTING CONCEPT "MARKETING PRACTICES" IN TYPOLOGIZATION OF THE MIDDLE AND SMALL BUSINESS Sakun H.O., Kalugina N.A., Pinchuk T.A.	198

METHODICAL APPROACH OF DIAGNOSTICS TO ECONOMIC EFFICIENCY OF INNOVATIVE CLUSTER Siketina N.H.	202
MANAGEMENT OF PERSONNEL DEVELOPMENT AS A PLACE OF COMPETITIVENESS OF THE INSURANCE COMPANY Tereschenko T.E., Kiselev V.R., Lischenko N.V.	205
USE OF INTERNET RESOURCES AS A FACTOR OF INCREASING THE EFFECTIVE ACTIVITY OF THE ENTERPRISE Tertychnyj O.O., Pylniev V.G.	210
GLOBAL DEBT AND ITS IMPACT ON THE DEVELOPMENT OF THE WORLD ECONOMY: UKRAINIAN ASPECT Tkalich T.I., Vankovych V.O.	213
METHODS OF SYSTEM ANALYSIS IN OPTIMIZATION OF DECISIONS Tkachova O.K.	219
EVOLUTIONARY DISCOURSE OF MODERN ECONOMIC GROWTH Shults S.L., Lutskiv O.M.	224
DEFINITION OF "PERSONNEL" CATEGORIES "PERSONNEL RESOURCES", "PERSONNEL SUPPORT" AND "PERSONNEL POTENTIAL" IN THE IN ACTIVITY OF AVIATRANSPORT ENTERPRISES Shuliar N.M.	229
TECHNOLOGY OF FORMING BUDGET ON ENTERPRISE Shcherban O.D., Reshetnyak O.I.	235

СУЧАСНІ МЕХАНІЗМИ ЗРОСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Коваль Н.О.

кандидат економічних наук, доцент,
Вінницький державний технічний університет

Глуценко Л.Д.

кандидат економічних наук, доцент,
Вінницький державний технічний університет

Пілявоз Т.М.

кандидат економічних наук, доцент,
Вінницький державний технічний університет

У статті досліджено сучасні механізми зростання національної економіки, які базуються на концептуальних підходах інвестування в людський капітал з метою зростання конкурентоспроможності національної економіки. Розглянуто нові наукові підходи до джерел та структури інвестицій у людський капітал в Україні. Проаналізовано динаміку інвестування у людський капітал та визначено основні стримуючі фактори зростання інвестицій. Метою даного дослідження є визначення основних проблем та перспектив розвитку людського капіталу України. Зроблено висновки щодо дослідження концептуальних підходів до інвестування в людський капітал виставою для появи нової концепції опису ринкових процесів, яка базується на аналізі факторів зростання конкурентоспроможності національної економіки.

Ключові слова: людський капітал, інвестиції, збереження людського капіталу, знецінення, конкурентоспроможність, національна економіка.

Постановка проблеми. Сучасне ринкове середовище та прискорення темпів оновлення техніки і технології, в умовах інноваційного розвитку виробництва, потребують наявності робітничих кадрів високої кваліфікації, здатних швидко адаптуватися до змін навколишнього середовища та спроможних постійно перенавчатися та підвищувати свій рівень кваліфікації. Це в свою чергу сприяє впровадженню інноваційних технологій на підприємствах, підвищенню продуктивності праці та випуску конкурентоспроможної продукції.

Стандартні програми підготовки робітничих кадрів не здатні в певній мірі задовольнити мінімальні вимоги ринку праці. Інновації пронизують усі сфери життя, постійно змінюючи попит на різні професії і самі професії зокрема. Тому підготовку не можна закінчити після п'ятого року університету, або 2-3 років професійно-технічного навчального закладу, вона має тривати і надалі. Саме випереджальний розвиток професійної підготовки кадрів стає важливим фактором конкурентоспроможності фахівця на ринку праці та вимагає безперервного і адаптивного характеру проведення.

Швидкі темпи структурних зрушень у сучасній економіці, старіння знань здобутих у процесі первинної професійно-освітньої підготовки, зумовлюють необхідність запровадження системи безперервної освіти та освіти протягом життя на основі зв'язку між всіма ланками освіти, а також оптимізації системи перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням дослідження проблем розвитку трудового потенціалу відповідно до потреб як економіки так і виробни-

цтва присвячено наукові роботи відомих українських вчених: Е. Лібанової, О. Грішнєвої, В. Новікова, С. Пірожкова, Л. Лісогор, О. Новікової, І. Петрової, А. Колота, У. Садової, Г. Дмитренка, М. Семикіної та ін. Особливу увагу приділено питанням забезпечення та підвищення якості професійно-кваліфікаційної характеристики робітників. Між тим, недостатньо опрацьованими залишаються питання, які пов'язані з вдосконаленням та перспективами розвитку системи безперервної професійної підготовки робітничих кадрів, підвищення її ефективності, а також оптимізації діючої системи з урахуванням міжнародних стандартів підготовки висококваліфікованих робітників.

Мета дослідження. Метою даного дослідження є визначення основних особливостей та підходів до інвестування в людський капітал, визначення проблем та перспектив розвитку людського капіталу України в сучасних умовах, оцінка стану інвестування у його відтворення та розвиток.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інтенсивні інтеграційні процеси, які відбуваються в світовій економічній системі, вимагають нагального підвищення ефективності національної економіки. Для економічного зростання України потрібен сприятливий інвестиційний клімат, і крім фінансових джерел інвестування, потрібні ще й інноваційні технології та добре підготовлені професійні кваліфіковані робітничі кадри.

В зв'язку з інноваційним характером розвитку економіки вдосконалення професійної підготовки робітничих кадрів необхідно проводити під кожне конкретне робоче місце, враховуючи, перш за все, реформи вищої школи та державні програми модер-

нізації професійно-технічних навчальних закладів (ПТНЗ). Результатом мають стати такі робітничі кадри, які б були здатні швидко реагувати на потреби роботодавця, швидко навчатися, перенавчатися, підвищувати свою кваліфікацію та інтенсивно нарощувати свої трудові навички. Впровадження нової техніки, технологій, обладнання підсилює мотивацію роботодавців до підвищення професійно-кваліфікаційного рівня найманих ними робітників. Слід зазначити, що ми розглядаємо процес вдосконалення професійної підготовки робітників не тільки як зростання зайнятості, але й як забезпечення належного рівня конкурентоспроможності як робітника, так і вітчизняного виробництва.

В системі професійної підготовки та підвищення кваліфікації робітників в Україні виділяють дві основні організаційні форми: з відривом від виробництва та без відриву від виробництва. На сучасному етапі розвитку професійної підготовки кадрів додалися ще кілька форм [1, с. 23]: державна (на замовлення держави) та недержавна (на замовлення роботодавця).

Логічний аналіз схеми дослідження має на меті розробку системного підходу до організаційно-економічного забезпечення результатів функціонування системи безперервної професійної підготовки робітничих кадрів з використанням ресурсної бази промислових підприємств.

Участь самого робітника в механізмі безперервної підготовки спонукає його передбачати вибір необхідної професії для самопідготовки та перепідготовки, навіть якщо він вже має певну роботу. Це ж саме породжує у нього зацікавленість в якості підготовки, її змісту, форми, бо від цього залежать кінцеві результати професійної підготовки.

Отже, на сьогодні безперервна професійна підготовка робітничих кадрів – це процес, що починається з отримання робітником базової професійної підготовки в навчальному закладі і продовжується впродовж трудового життя переважно на виробництві або у спеціально створених центрах у вигляді різних форм подальшої професійної підготовки. В умовах впровадження нових технологій виробництва, розширення спектра професій у сфері послуг, підвищення вимог до професійного рівня робітничих кадрів виникає потреба у підготовці під кожне конкретне робоче місце, з можливістю оволодіти суміжними професіями, які відповідають потребам швидкоплинного інноваційного виробництва та ринку праці.

Сучасній виробничій базі, зокрема на сучасних підприємствах, повинна належати центральна роль серед інших суб'єктів системи безперервної професійної підготовки кадрів. Вона безпосередньо вирішує практичні завдання з формування та використання робітничих кадрів, які здатні адекватно забезпечити поліпшення економічних показників. Багато в чому це залежить від співвідношення інвестицій роботодавців в професійну підготовку й віддачі від них. Підприємство зацікавлене в інвестиціях в трудовий потенціал в тому випадку, якщо вони ведуть до підвищення продуктивності праці та стрімкого зростання якості продукції.

Характерним прикладом такої державної політики є фінансування післядипломної освіти у Франції. Згідно з законодавством Франції роботодавці сплачують податок на професійну освіту за ставкою 0,5% від річного фонду оплати праці з надбавкою 0,1%. Метою встановлення такого податку є фінансування розвитку професійно-технічної освіти в країні. За наявності працюючих на підприємстві більше 10 осіб підприємство зобов'язано брати участь у фінансуванні довгострокової професійної підготовки своїх працівників за рахунок акумуляції податків за ставкою 1,2% від загальної суми заробітної плати. Для підприємств, які використовують тимчасову робочу силу, ставка цього податку становить 2%. Крім цього, запроваджено додатковий збір за ставкою 0,3%, який має спрямовуватися на професійну підготовку молоді. Якщо ж з тих чи інших причин кошти не використовуються за своїм цільовим призначенням, то вони перераховуються до державного бюджету [2, с. 14].

Місце країни у рейтингу геополітичної конкуренції за посилення інтеграційних процесів світової економіки залежить, насамперед, від освітнього рівня нації, стану розвитку ключових виробничих систем новітнього постіндустріального технологічного устрою та інформаційного середовища, здатності економіки до генерації високої інноваційної активності. Закономірним є підтримання високої якості освітньої системи у контексті забезпечення зростання загальної конкурентоспроможності у країнах-лідерах інноваційного розвитку (США, Швейцарія, Данія, Фінляндія). Дані рейтингу конкурентоспроможності країн за 2009-2010 рр. (за методикою World Economic Forum) [3, с. 95-98] свідчать про значне відставання як України, так й інших країн СНД від країн-членів ЄС за якістю та розвитком системи закладів професійної підготовки. Крім того, конкурентоспроможність країни – це набір інституцій, чинників і факторів, які визначають рівень продуктивності. Одним з чинників є саме вища освіта та професійна підготовка.

Продуктивний розвиток економіки країни вимагає добре підготовлених робітничих кадрів, які здатні швидко адаптуватися до зміни потреб сучасного ринку праці та виробництва. Саме ступінь професійної підготовки робітничих кадрів, їх здатність швидко перенавчатися, забезпечуючи при цьому умови для постійного підвищення кваліфікації, з точки зору бізнес-спільноти, є одними з ключових елементів підвищення конкурентоспроможності, підвищення ефективності виробництва та підвищення якості продукції на світовому ринку. Досвід країн з розвинутою ринковою економікою свідчить про пряму залежність темпів розвитку виробництва та конкурентоспроможності на світовому ринку від рівня професійної підготовки робітників. Впродовж останніх 15-20 років саме цей сектор освіти розвивався випереджальними темпами [4, с. 27-28].

Особливості безперервної підготовки передбачають, що підготовка має бути чимось більшим, ніж просто середовище для передачі навчальних матеріалів певній групі користувачів

з можливістю спілкування і подальшим тестуванням. Такі характеристики, як індивідуальність, практична доцільність, адресність, безперервність, гнучкість, мінімізація витрат на підготовку та інші особливості безперервної підготовки вимагають якісно інших методів і моделей побудови систем навчання [5, с. 27-28].

Висновки та перспективи подальших досліджень у даному напрямку. В умовах конкурентного середовища підвищення конкурентоспроможності сучасного підприємства повинно супроводжуватися нарощуванням обсягів інвестицій у людський капітал. Від того, як держава буде фінансувати створення нового людського капіталу, отримуючи право на майбутні прибутки від його використання, залежить її соціальний, економічний, культурний розвиток у майбутньому. Формування та розвиток людського капіталу повинні відбуватися не лише за рахунок держави, а й за участі підприємств та організацій. На українських підприємствах скорочення бюджету витрат здійснюється у першу чергу за рахунок людського капіталу. Сформований позитивний досвід розвинених країн світу у галузі державної політики інвестування у людський капітал має стати орієнтиром для України.

Рівень освіти людини та медичного обслуговування є не лише найважливішим показником якості життя в країні, а й засобом поліпшення перспектив економічного росту. На державному рівні повинна ставитися задача нагромадження людського капіталу країни шляхом збільшення кількості здорового дієздатного населення та росту рівня освіти і кваліфікації людей. Витрати на освіту та охорону здоров'я слід розглядати не як споживання, а як інвестиції в людський капітал, які є вигідними не лише для людини, а й для суспільства в цілому, адже вони забезпечують значний, тривалий та стабільний ефект економічного зростання країни в цілому. Поки що держава є основним інвестором у людський розвиток. Тому необхідно створити умови для збільшення інвестицій підприємствами. Це можливо здійснити на основі суттєвого зростання доходів населення, підвищення рівня ефективності підприємств та впровадження на них сучасного кадрового менеджменту, спрямованого на розвиток персоналу. Разом з тим інвестиції держави у людський розвиток та формування людського капіталу мають збільшуватись. Необхідно заохочувати та підтримувати бажання персоналу здобувати вищу освіту, створювати умови для підвищення його культурного рівня, охорони здоров'я.

Література:

1. Коваль Н.О. Фінансове стимулювання трудового потенціалу в умовах інноваційного розвитку / Н.О. Коваль // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка / Економіка. – 2016. – № 117. – С. 22-27.
2. Самойлик К.В. Професійно-технічна освіта України: виклик сьогодення / К.В. Самойлик // Професійно-технічна освіта. – 2017. – № 2. – С. 11-15.
3. Грішнова О.А. Трудовий потенціал України: оцінка стану, ефективність використання, стратегічні напрями розвитку: монографія / О.А. Грішнова, С.Р. Пасека, А. С. Пасека. Черкаси: ТОВ "МАКЛАУТ", 2015. С. 56-98.
4. Збаржевецька Л.Д. Методи, важелі та механізми підвищення інноваційної активності працівників // Економіка та управління. 2018. № 2. С. 27-30. URL: www.nbuv.gov.ua/portal/soc...6/a6.pdf. (дата звернення: 21. 04. 2018).
5. Конференція роботодавців України 2018 "Стратегічне партнерство Міністерства освіти і науки України з роботодавцями" URL: www.confue.org.ua/presscentre/news.htmlpublist_start=340 (дата звернення: 19.03.2018).

СОВРЕМЕННЫЕ МЕХАНИЗМЫ РОСТА НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ

Коваль Н.О.

*кандидат экономических наук, доцент,
Винницкий государственный технический университет*

Глуценко Л.Д.

*кандидат экономических наук, доцент,
Винницкий государственный технический университет*

Пилявоз Т.Н.

*кандидат экономических наук, доцент,
Винницкий государственный технический университет*

В статье исследованы современные механизмы роста национальной экономики, основанные на концептуальных подходах инвестирования в человеческий капитал с целью роста конкурентоспособности национальной экономики. Рассмотрены новые научные подходы к источникам и структуре инвестиций в человеческий капитал в Украине. Проанализирована динамика инвестирования в человеческий капитал и определены основные сдерживающие факторы роста инвестиций. Целью данного исследования является определение основных проблем и перспектив развития человеческого капитала Украины. Сделан вывод что исследования концептуальных подходов к инвестированию в человеческий капитал выступило основанием для появления новой концепции описания рыночных процессов, основанная на анализе факторов роста конкурентоспособности национальной экономики.

Ключевые слова: человеческий капитал, инвестиции, сохранение человеческого капитала, обесценивание, конкурентоспособность, национальная экономика.